

FALUSI TURIZMUS

A Képviselői Információs Szolgálat Infojegyzete áttekinti a falusi turizmussal kapcsolatos szakpolitikai álláspontokat, valamint bemutatja az ehhez fűződő nemzeti tanúsító védjegy-rendszert.

Az Európai Unió és a falusi turizmus

Az Európai Bizottság „[Európa, a világ első számú turisztikai célpontja – az európai turizmus új politikai kerete](#)” címmel 2010-ben megjelentetett közleménye kiemeli, hogy a turizmus szempontjából fontos tényező az EU vidékfejlesztési politikája, amely az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) révén tudja támogatni „a falusi turizmussal foglalkozó vállalkozások indítását, az agroturizmus fejlesztését és népszerűsítését, valamint a vidéki területek – köztük a hegyvidékek – kulturális és természeti örökségének kiaknázását.”

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról szóló [1305/2013/EU számú rendelet](#) támogatja:

- a vidéki térségekben lévő falvak esetében a turisták tájékoztatása és a kisméretű turisztikai infrastruktúrákkal kapcsolatos megvalósított közhasznú beruházásokat;
- a kis gazdasági szereplők között a vidéki turizmussal kapcsolatos turisztikai szolgáltatások fejlesztése és/vagy területén folytatott együttműködését.

Az Európai Parlament 2013-as [tanulmánya](#) szerint a falusi turizmus jellemzői:

- teljeskörű turisztikai élményt nyújt;
- magánszektor, illetve a mikro-vállalkozások jellemzik;
- sokszor kiegészítő tevékenység;
- gyakori a részmunkaidős, illetve többféle tevékenységet magába foglaló munkavégzés; növeli a női munkavállalók számát;
- szegényebb, vagy átalakuló térségekre jellemző;
- hozzájárul a környezet, a kulturális és az épített örökség megőrzéséhez;
- csökkenti az elvándorlást a rurális térségekből, sőt, bizonyos esetekben erősíti a bevándorlást;
- megerősíti a szolgáltató szektort;
- hozzájárulhat a fenntartható turizmushoz, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez;
- erősen töredezett a szektor, gyenge az együttműködés;
- gyenge a piac ismerete, illetve a marketingtevékenység;
- kevés forrás jut a fejlesztésekre.

- Az [EuroGites](#) számításai szerint a falusi turizmus Európában összesen 900 ezer munkahelyet biztosít és évi bruttó 150 milliárd euró bevételt termel.
- 2015-ben Magyarországon 210 ezren vették igénybe a falusi szálláshelyeket, ahol 329 ezer vendégéjszakát tölthettek el.
- Ugyanekkor a belföldi vendégek átlagosan 2,6, a külföldi vendégek pedig 2,9 vendégéjszakát tölthettek el falusi szálláshelyen
- Magyarországon a falusi szálláshelyekre jellemző a belföldi vendégek meghatározó túlsúlya.
- A falusi szálláshelyeket is segíti az általános forgalmi adóról szóló [2007. évi CXXVII. törvény](#), amely a kereskedelmi szálláshely-szolgáltatás ÁFA-mértékét 18%-ban állapítja meg.
- Falusi vendégasztal: falusias, tanyasias vagy vidéki környezetben a házi élelmiszerekhez és gasztronómiai hagyományokhoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása, és az elkészített élelmiszerek felkínálása helyben fogyasztásra a gazdaság helyén.

Az Európai Parlament az európai turizmus előmozdításának új kihívásairól és elképzeléseiről szóló 2015. október 29-i [állásfoglalása](#) felkérte a Bizottságot, hogy ösztönözze és támogassa a tagállamokat a falusi turizmus fejlesztése érdekében, amely nemcsak a szezonális diverzifikálást, de szegénységcsökkentő potenciált is jelent.

A falusi turizmus európai szervezete, a **European Federation of Rural Tourism (EuroGites)**, amely 27 ország, köztük Magyarország 35 szervezetét fogja össze. Az EuroGites mintegy félmillió vállalkozást képvisel, amely az európai turizmus szektor kapacitásának mintegy 15 százalékát jelenti. A szervezet részt vesz az EU vidékfejlesztési civil párbeszéd csoportjának, valamint számos ad-hoc bizottságnak a munkájában.

FALUSI TURIZMUS MAGYARORSZÁGON

A kormány által kidolgozott [Nemzeti Vidékstratégia 2012–2020](#) egyik stratégiai célként jelölte meg a vidéki turizmust és a falusi vendéglátást. Ezen belül többek között **kiemelt irányként** határozták meg:

- a falusi turizmusban szolgáltató magánemberek adózási feltételei könnyítésének vizsgálatát;
- a helyi és kistérségi turizmus menedzsment szervezetek kialakítását és működtetését;
- a falusi turizmus információs rendszerének, a marketing eszközöknek a bővítését és korszerűsítését;
- a falusi szállásadás és a falusi turizmus fogalmának felülvizsgálatát, a települési lakosság szám és a népsűrűségi korlát át-

gondolását, a vonatkozó jogszabály módosítását;

- a falusi vendégasztal és a kistermelői vendégasztal egységes értelmezését, a saját termékek közvetlen értékesítését, stb.

***Falusi szálláshely:** a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény szerint kiemelt üdülőkörzethez nem tartozó települések, a természetes gyógytényezőkről szóló külön jogszabály alapján törzskönyvezett gyógyhelyek kivételével az 5000 fő alatti településeken, illetve a 100 fő/km² népsűrűség alatti területeken található olyan egyéb szálláshely, amelyet úgy alakítottak ki, hogy abban a falusi életkörülmények, a helyi vidéki szokások és kultúra, valamint a mezőgazdasági hagyományok komplex módon, adott esetben kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt bemutatásra kerüljenek.*

[\(239/2009. \(X. 20.\) Korm. rendelet\)](#)

A **turizmus hosszú távú 2014–2024-es** időszakra vonatkozó [stratégiai koncepciójának](#) társadalmi egyeztetése lezajlott, a stratégia elfogadásra vár. A stratégia tervezete szerint **kiemelt cél:**

- a falusi és vidéki turisztikai vonzerők és szolgáltatások sajátos arculattal rendelkező, tájba illő stílusú fejlesztése;

- a helyi, térségi szereplők összefogásával kialakított garantált programcsomagok kínálatának ösztönzése;
- a falusi és agroturizmus teljes szolgáltatási kínálatának szabályozása, a „saját portán” való helyi termék értékesítés minél egyszerűbb megvalósításának elősegítése;
- az agrárium és a falusi turizmus kínálatát összefogó, piacra vivő közösségi marketing centrum felállítása és működtetése;
- a falusi turizmus szolgáltatóinak nyelvi képzése;
- a falusi szálláshely- szolgáltatók szakosodásának (pl. lovas porta, ökoporta, stb.) ösztönzése;
- a meglévő információs rendszerek korszerűsítése, az offline és online marketing erősítése.

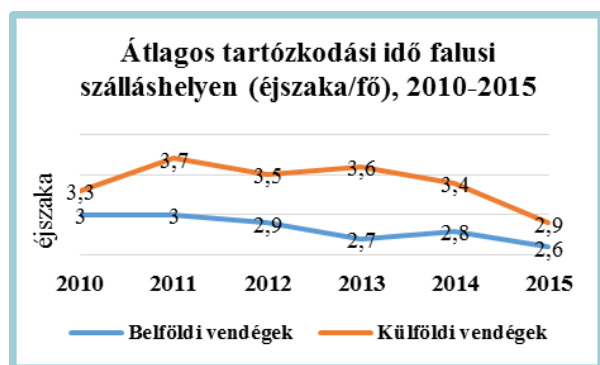
A falusi turizmus szakmai, érdekvédelmi és érdekképviseleti szervezete a **Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége (FATOSZ)**.

Falusi szállásadás, vendégéjszakák száma 2010–2015			
Év	Vendégéjszakák száma (ezer éjszaka)		
	Külföldi	Belföldi	Összesen
2010	33,2	382,6	415,8
2011	45,2	376,1	421,4
2012	33,3	315,8	349,1
2013	39	290	329,1
2014	39,7	333,9	373,7
2015	47,5	360,3	407,8

Forrás: Infoszolg/KSH Statinfo

A falusi turizmushoz közvetve kapcsolódó szervezet a **Falusi Vendégasztal Szolgáltatók Egyesülete**, amelynek célja a **falusi vendégasztal** szolgáltató magánszemélyek és kistermelő vendégasztal szolgáltatók összefogása.

A falusi szálláshely statisztikai adatainak értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a fogalmából fakadóan a **balatoni kiemelt üdülőkörzet települései nem tartoznak bele**, így ott falusi vendégforgalmat nem regisztrálnak.

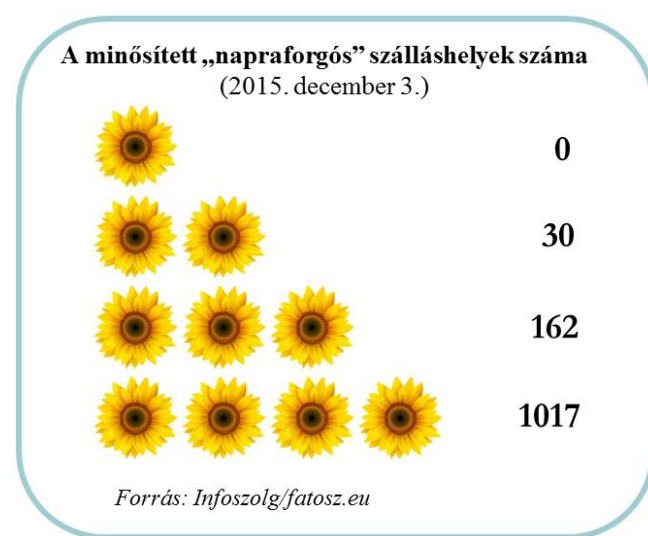
Forrás: Infoszolg/KSH Statinfo

SZÁLLÁSHELY TANÚSÍTÓ VÉDJEGY

2012-ben megszűnt a szálláshelyek önbesoroláson alapuló osztályba sorolása, helyette egy védjegyrendszer került kidolgozásra. A szálláshelyek üzemeltetői jelenleg önkéntesen kérhetik a minősítést a szakmai szervezeteknél.

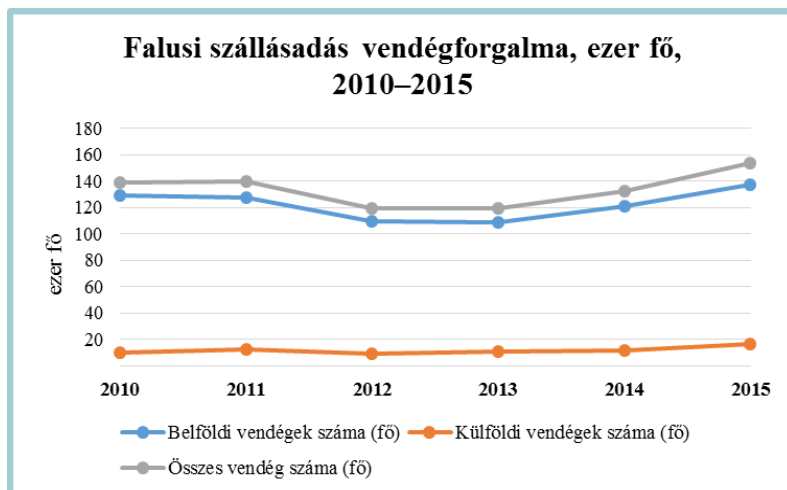
A FATOSZ dolgozta ki a „**napraforgós**” **Nemzeti Tanúsító Védjegy** falusi szálláshelyekre érvényes **kritériumait**, amely négy osztályba sorolja a szálláshelyeket és ez alapján nyújt garanciát a szálláshelyek minőségére. A minősítési eljárás végén a Nemzetgazdasági Minisztérium delegáltjaiból és a FATOSZ tagjaiból álló szakmai bíráló bizottság dönt a védjegyhasználat engedélyezéséről. A minősítés öt évig érvényes.

A minősített „napraforgós” **szálláshelyek száma 1209 darab** (2015. december 3.).

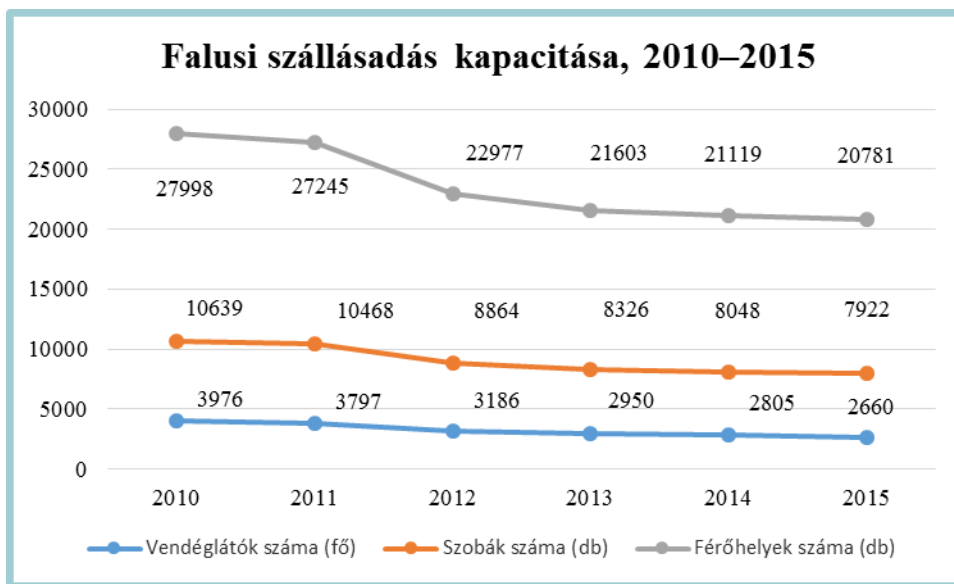

Célkitűzések:

- pozitív diszkrimináció,
- tudatos fogyasztói magatartás elősegítése,
- minőségfejlesztés.

Forrás: Infoszolg/KSH Statinfo

Forrás: Infoszolg/KSH Statinfo

Források:

- Az Európai Parlament és a Tanács [1305/2013/EU rendelete](#) (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- [Industrial Heritage and Agri/Rural Tourism in Europe](#), European Parliament, 2013.
- Az Európai Parlament 2015. október 29-i [állásfoglalása](#) az európai turizmus előmozdításának új kihívásairól és elképzeléseiről
- [239/2009. \(X. 20.\) Korm. rendelet](#) a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről
- [52/2010. \(IV. 30.\) FVM rendelet](#) a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről
- Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége ([FATOSZ](#))
- Dr. Gyenizse Dorottya: [Falusi turizmussal összefüggő intézkedések](#). Előadás az I. Falusi Vendégasztal Konferencián, 2014. március 10.
- [Magyarország turisztikai régiói](#), 2013, KSH, 2014. november
- [Jelentés a turizmus 2013. évi teljesítményéről](#), KSH, 2014. július.
- [Turisztikai terméktervezés és fejlesztés](#), Pécsi Tudományegyetem, 2011.

Készítette: Csorba György
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486

Az információs jegyzet az országgyűlési képviselők tájékoztatása céljából készült.
A dokumentum az összeállítás elkészültének időpontjában fennálló aktuális helyzetet mutatja be.
Az információs jegyzet szerzői jogvédelem alatt áll.